

Programma “afvaldetective”

Principe: kinderen aanleren hoe afval te beperken in schoolinstellingen.

De beste manier om iets aan te leren is door te tonen hoe het in de praktijk moet gebeuren. Dat is zeker het geval voor kinderen die leergierig zijn en nieuwe dingen willen uitproberen. De onderliggende idee is leerkrachten een begeleiding te bieden met ideeën en beste praktijken over hoe het belang van afvalvermindering bij te brengen aan leerlingen. Daarna dient in naam van het principe “Denk globaal, handel lokaal” samen met de kinderen een afvalaudit te gebeuren: een onderzoek over de hoeveelheid afval in de klas en in de kantine van de school. Na het identificeren van mogelijke knelpunten moeten ze samen een actieplan uitwerken – regels moeten in schriftelijk formaat vastgelegd worden. Er kunnen creatieve geheugensteuntjes gemaakt worden met de hulp van enthousiaste kinderen om uit te hangen aan de informatieborden van de scholen of boven de afvalcontainers. Er kan zelfs een tekenwedstrijd georganiseerd worden.

Tijdens de EWAV-week kan de hoeveelheid vermeden afval bepaald worden als we de afvalhoop gegenereerd na de nieuwe regels vergelijken met de week vóór de actie.

Doelpubliek:

- Primair doelpubliek: leerkrachten en leerlingen in het basisonderwijs
- Secundair doelpubliek: gezinnen (de kinderen nemen de aangeleerde attitude en praktijken mee naar huis)

Algemene informatie

beperken

moeilijkheid

Afvalstroom

hergebruik

impact op het milieu

papier

verpakking

recycleren

kostprijs

WEEE

organisch

Doelstellingen

- ▶ Afval beperken dat wordt geproduceerd in schoolinstellingen: typische afvalstromen – papier, verpakking en voedselafval
- ▶ Een houding aanleren: **“Het beste afval is het afval dat niet gemaakt wordt!”**
- ▶ Het belangrijkste concept is dat leerkrachten en leerlingen de probleemgebieden/knelpunten identificeren en oplossingen uitwerken voor die problemen
- ▶ Vermeldenswaardig in dat verband is het algemene gebruik van drinkflessen, brooddozen en herbruikbare tassen

Uw tools om deze actie uit te voeren

Presentatie gemaakt voor de leerkrachten

- ▶ Wat houdt het in? Hulpmiddel dat leerkrachten helpt om het belang van afvalvermindering op een "verteerbare" manier aan de leerlingen uit te leggen. Interessante gegevens over het genereren van afval die de aandacht van de kinderen wekken en het belang van preventie benadrukken. Als initiële activiteit zou het ook meer enthousiasme kunnen opwekken voor de EWAV-week.
- ▶ Hoe te maken/gebruiken?
 - Elektronisch versturen naar de contactpersoon van de deelnemende school om het creëren van afval te vermijden.
 - De tool zou ook kunnen gedownload worden via de website van EWAV.
 - Een geschikte datum en tijdstip vinden om dit aan de leerlingen voor te stellen in het begin van de EWAV-week.
- ▶ Wat beoordelen? Aantal leerlingen die luisteren naar de presentatie

Wedstrijd: maak een poster

- ▶ Wat houdt het in? Een middel om de aandacht te vestigen op de bedoeling van deze actie. Belangrijkste boodschap: minder afval is het beste afval. De school organiseert een tekenwedstrijd bij de leerlingen, er wordt ook een poster gemaakt als oproep voor de wedstrijd.
- ▶ Hoe te maken/gebruiken? De leerlingen moeten nadenken over afvalproblemen binnen de scholen, met aandacht voor hoe zij de knelpunten rond afval bekijken.
- ▶ Wat beoordelen? Aantal gemaakte posters, aantal deelnemers

Workshop: mijn eigen drinkfles, brooddoos en boodschappentas maken

- ▶ Wat houdt het in? Een workshop georganiseerd om zelf brooddozen, boodschappentassen en drinkflessen klaar te maken
- ▶ Hoe te maken/gebruiken?
 - Maak het vooraf bekend bij de doelgroep
 - Wees goed op tijd met het verzamelen van materialen - die bepalen hoe de voorbereiding zal verlopen
 - U kunt tips downloaden via www.ewwr.eu, maar op het internet zijn er ook verscheidene websites met creatieve workshops om de bovenstaande voorwerpen te maken
- ▶ Wat beoordelen? Hoeveelheid "hergebruikt afval", aantal deelnemers, afval voorkomen door deze voorwerpen te gebruiken (hoeveelheid verpakking die vermeden is)

Ondersteunende tools bij communicatie

“Afvalmeter – hoe een afvalaudit opstellen”

- ▶ Wat houdt het in? Tool die leerkrachten helpt om de afvalaudit te beoordelen.
- ▶ Hoe te maken/gebruiken?
 - Leerkrachten kunnen een idee krijgen over hoe de afvalaudit moet gebeuren, uit welke delen die moet bestaan en ten slotte hoe de doelstellingen te bepalen.
 - Zou kunnen gedownload worden via de website
- ▶ Wat beoordelen? Hoeveelheid vermeden afval; behalen van de beoogde doelstelling

Vorbereiding van de actie: aanvankelijke evaluatie van de situatie

Om de huidige situatie in de school goed te kunnen definiëren vóór de EWAV-week, kunnen de eerste activiteiten al uitgevoerd worden.

1. Download de presentatie en het "afvalmeter"-document.
2. Geef de klaargemaakte presentatie aan de leerlingen om hun aandacht op deze actie te vestigen.
3. Beoordeel de situatie samen met de leerlingen: hoeveel afval (meting ofwel in kg of 60 l tas) wordt enerzijds in de klas en anderzijds in de kantine gegenereerd
4. Zoek gewoonten via dewelke de afvalhoop kan verminderd worden (sleutelwoorden: drinkflessen, brooddoos, voedsel: kleinere porties, ...)
5. Plan de workshop ruim voordien

Vorbereiding van de actie: ontwikkeling en productie

Begin de beschikbare communicatietools 1 maand vóór de EWAV-week te bekijken.

Presentatie gemaakt voor de leerkrachten

- ▶ Download die via de website.
- ▶ Vraag de coördinator of er iets niet duidelijk genoeg is
- ▶ Wees voorbereid op verdere vragen
- ▶ Bepaal de timing van de presentatie: plek, tijdstip (1 week vóór de EWAV), aantal deelnemers

“Afvalmeter – hoe een afvalaudit opstellen”

- ▶ Download die via de website.
- ▶ Vraag de coördinator of er iets niet duidelijk genoeg is
- ▶ Bepaal de timing en de procedure voor het beoordelen van de inhoud van de afvalcontainers op school. Noteer de resultaten samen met de leerlingen.
- ▶ Organiseer na de beoordeling een brainstorming over hoe die afvalhoop te verminderen.
- ▶ Noteer de ideeën die overeengekomen zijn en die zullen ingevoerd worden tijdens de EWAV-week

Poster

- ▶ Beslis op voorhand of u een tekenwedstrijd wilt organiseren.

- Zo ja, download de poster die verwijst naar de wedstrijdoproep: thema - creatieve geheugensteuntjes rond de overeengekomen doelstelling en ingrepen
 - Zo niet, download de poster die de aandacht vestigt op het belang van afvalpreventie.
- ▶ Druk het materiaal enkel in de oplage die u echt nodig hebt
 - ▶ Voor de workshop moet een campagne om bruikbare materialen te verzamelen georganiseerd worden. Want dat materiaal is nodig tegen het tijdstip van de doe-het-zelf activiteiten (flessen, textiel, afvalpapier, gebruikt inpakpapier, flessendopjes, ...)

Implementatie van de actie

- ▶ Hang de posters op een zichtbare plek
- ▶ Stel afvaldetectives aan bij de leerlingen. Die moeten erop toezien dat de bepaalde regels gerespecteerd worden.
- ▶ Zij moeten elke dag de hoeveelheid gegenereerd afval meten
- ▶ Aan het einde van de week
 - Is het tijd om de meesterstukken van de tekenwedstrijd – als er al zijn – te tonen aan de hele school: laat ze minstens twee weken hangen om de leerlingen eraan te herinneren
 - Telt u de dagelijkse hoeveelheid afval op die gedurende de hele week verzameld is
- ▶ Organiseert u de workshop

Methodologie voor de evaluatie

Aantal deelnemers

- ▶ Tel het aantal leerlingen en leerkrachten die betrokken zijn bij deze actie

Hoeveelheid voorkomen afval

- ▶ Bepaal de hoeveelheid afval die vóór de actie werd gemaakt
- ▶ Bepaal de hoeveelheid afval die aan het eind van de week werd gemaakt
- ▶ Trek beide waarden van elkaar af: zo kan de hoeveelheid vermeden afval berekend worden

Hoeveelheid hergebruikt afval

- ▶ Tel de materialen verzameld voor de workshop
- ▶ Verzamel de niet gebruikte materialen en sorteer ze apart

Meer informatie

<http://www.ewwr.eu/reduce>

- ▶ Voorbeelden van acties (meer voorbeelden op www.ewwr.eu)
 - [Elsa Morante High School](#) (IT - 2012)
 - [St. Francis School Cospicua](#) (MT - 2012)
 - [CIFP Hostelería y Turismo de Gijón](#) (ES - 2011)
 - [HEIG-VD](#) (CH - 2010)

▶ Europese Week van de Afvalvermindering: www.ewwr.eu

contact@ewwr.eu

Met de steun van
de Europese Commissie

